פרופורציות: "הבעיות הנוכחיות של ישראל נובעות מאיפוק מוגזם, בתגובה לפרובוקציות קודמות של החמאס והחיזבאללה" (מאמר מערכת, "הוול סטריט ג'ורנל")

אלון גל

אנטישמיות וריקבון באקדמיה

התפשטות האנטישמיות במוקדים אקדמיים מסוימים בתוך ישראל מעידה בעיקר על ירידה ברמה. הגיע הזמן לסגירת מרכזים רקובים

אמנון רובינשטיין כתב ("נגד אנטישמיות ישראלית", מוסף שבת, 14.7) מאמר נוקב על התופעה של אנטישמיות באקדמיה הישראלית. תופעה זו, אכן, קיימת גם קיימת. פרופ' רובינשטיין הציע, באופן בהיר ומשכנע, גם שורה של פעילויות ציבוריות לשם התגברות על הנגע. ברצוני להוסיף מסלול פעילות בסוגיה של "האיכות האקדמית". ההנחה שלי היא כי באותם קסלים אקדמיים, בהם הרמה המדעית ירודה ומפוקפקת, בריוק בהם פושה! העות אנטישמיות לסוגיהן.

רובינשטיין תוקף, ובצדק, תופעה של השוואה אובסיבית של מלחמת העצמאות לנאציזם על־ידי מרצה במכללת ספיר שבנגב. לכאורה, יש כאן בעיה של "פריפריה", שאינה מפוקחת כראוי על־ידי המרכזים האקדמיים המבוססים והאמינים. חסידי תיאוריית הפריפריה מציינים גם את אוניברסיטת חיפה, בה מתחולל כבר שנים מאמץ של השחתת האקדמיה על־ידי מספר פסבדו־חוקרים. חסידי תיאוריה זו מצביעים גם לעבר מחלקות מסוימות באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, בהן, למשל, נוטים להחשיב כתבות המתפרסמות בכתב עת פולי־טי אנטי ציוני ("הגר", במימון אוניברסיטאי) לצורכי קידום וקביעות.

זו טעות. גם בתנאים חלוציים אפשר לפתח מוסדות אקדמיים ראויים לשמם. במשך שנים נאבקנו, עמיתים במוטר שנקרא בזמנו "המרכז למורשת בן־גוריון" (שהפך ל"מכון בן־גוריון לחקר ישראל, הציונות ומורשת בן־גוריון"), כקריית שדה בוקר, יחד עם חוקרים מובילים מהמכון לחקר המדבר (בהנהגת פרופ' עמוס ריצ'מונד, מייסד ומנהל הקמפוס במשך שנים). בוצע שם שרירוג אקדמי, למרות שמדובר בפריפריה.

לא תמיד אפשר להחליט מהי הסיבה ומהי התוצאה. רמה ירודה מזמינה אנטישמיות; וגם ההפך נכון – במקום בו פושה האנטישמיות, בריוק שם גוועה המדע. בנסיבות הישראליות, הסכנה היא בהתדרדרות האקדמיה, בתחומי הרוח והחברה, לסטנדרטים של העולם השלישי, של העולם הקומוניסטי בשעתו, ושל הניהיליזם ה"פוסטי" האופנתי. חלחול השפעות משולי האקדמיה הבינלאומית, ורפיסות דעת נוכח הפונדמנטליזם המוסלמי הרדיקלי הגראה – הם חלק מהסבר לנמיכות האקדמית, הפוגעת בנו בתחומים האמורים.

יהיה, אם כן, המקום בו מתנפחת האנטישמיות אצלנו אשר יהיה – דרום או צפון, תל־אביב או ירושלים – התפתחות בזו היא אינדיקציה לריקבון כלשהו באשר לאיכות המדעית. למען עתיד האקדמיה הישראלית, הגיעה העת לראות נכוחה את הקשר הפנימי בין האנטישמיות לבין הכשל המדעי: וכך, במחלקה כלשהי בה, למשל, יש הכחשת שואה במישרין או בעקיפין, בה משווים ציונות לנאציזם – מחלקה כזו, ספק רב האם היא מתפקדת כגוף מדעי ויש לשקול את פירוקה או שיקומה מן היסוד.

למועצה להשכלה גבוהה מזדמן כך נייר לקמוס רגיש ואמין. כל גוף אקדמי בישראל בו משתררת אנטישמיות על ביטוייה השונים, חייב להיבדק על־ידה באופן נוקב באשר לאיכותו המדעית, וחייבת לעלות לגביו השאלה האם הוא ראוי למימון ציבורי.

התופעה המחליאה המתפשטת של אנטישמיות באקדמיה, צריכה, אם כן, להדאיג את מנהיגי החינוך הגבוה בישראל, לא רק כאמונים על "מדינה יהודית ודמוקרטית". היא צריכה להדאיג אותם מאוד גם כאינדיקציה להתערערות, בתחומי הרוח והחברה, של היסוד המדעי. על המועצה להשכלה גבוהה לגלות אחריות היסטורית, יושרה ואומץ ציבוריים, ולבדוק, בכל מקום בו נודפת אנטישמיות כלשהי, מהי הרמה המדעית שלו, ולהוציא מסקנות בהתאם.

אך יש כמובן מרחב רב גם ליוזמה "מלמטה". ראוי כי חברי הסגל האקדמי באשר הם, יזכרו ויפנימו את תוכחותיו של האינטלקטואל הליברל הבריטי הר' גול, ג'ורג' אורוול. על כל אחד ואחת מאיתנו לטפח, בעמקות, בשקרנות ובמצפוניות, את מוסדות ההשכלה הגבוהה בארץ ככלים לחיפוש האמת ולחינוך לחיפוש האמת; ואזי גם, נקווה, נתרום לייבוש הבציות. מהן עולה צהנת האנטישמיות והאנטי־ציוניות.

פרופ' גל הוא היסטוריון

בן־דרור ימיני

עשן מלחמ

על הכישלון בקרב ההסברתי, הסוף המתב
והקסאמים, והקולות המביעים חרטה על

הצעת לבנון: מתברר שהתחום המריני שלנו מתקנא בתחום הביטחוני. לאחר שתי פאשלות, בתחום המניעה, גם ההסברה מתעקשת על פאשלות. הדברים אמורים בהצעת ראש ממשלת לבנון, פואד סניורה, להשתלטות על דרום לבנון.

ההצעה נדחתה בבוז על־ידי גורמים רשמיים. כך, למשל, חיים רמון הבהיר שמדובר בהצעת סרק, משום שלממשלת לבנון אין יכולת להשתלט על הדרום לבנון. סליחה!!! הרי מטרת המלחמה הזאת היא השלטת ריבונות לבנונית על דרום לבנון. או איך בדיוק אפשר לטעון שזו המטרה, וכאשר ראש ממשלת לבנון, רשמית ופומבית, מודיע שהוא שותף למטרה, אז אומרים לו שזה היה "סתם". לא באמת התכוונו.

השאלה היא לא האם לממשלת לבנון יש כוח. התשובה ידועה. הבעיה היא בכך שהעולם מקשיב לכל הצעה. ובעיקר לכל דחייה וסרבנות. במקום לומר "לא", ישראל צריכה להגיד "כן" גדול. זה לא מחייב אותנו לשום דבר. אפילו לא להפסקת אש. בבקשה, שהלבנונים יתחילו. ברגע שתתחיל הפריסה של צבא לבנון בדרום־לבנון, זה יהיה ניצחון ישראלי אדיר.

הבעיה היא שזה לא יקרה. וזה לא יקרה, משום שבדיוק כמו שסניורה יודע שמדובר במלחמת הסברה, גם ישראל אמורה לדעת שמדובר במלחמת הסברה. ומה שלא ברור הוא, למה זה כל־כך קל לראש ממשלת לבנון להציע הצעת סרק, ולזכות בנקודות, ולמה לישראל זה כל־כך מסובך לומר "כן", שלא עולה לה שום דבר, והיא מתעקשת לומר "לא", ולבצע התאבדות הסברתית.

קטיושות מעזה: לפני למעלה משנה פרסמתי מאמר, שסיומו היה כדלהלן: "יש סיכוי שאכן יהיו קטיושות מבית־חנון. אבל גם לחיזבאללה יש אינסוף קטיושות שמאיימות על נהריה, אולי גם על חיפה. והנה, כשהיינו שם, היו מטחי קטיושות. ומרגע שי־

צאנו, יש ה
שהיציאה מ
בכוח הלבנ
יותר גדול
נו זקוקים ל
חשבון ה
אחר: הישא
גבות, גם ב
מאות קטיו
שקט. עכש
נכון ללבנון
אבל זה
אמירתו ש
עותיו היו
של אתמול
שותז", והו
צם עיניים
כראי שהע
היה כראי ל
נון – לא יה
זבנג ול
תמימים, מ
החיזבאללה
ירי הקסאמ
פנוי ללחי
הושגו. עדי
הדברים
אפשר להפ
שראל למ
מדובר במל
באמצעי פ
תים, במחט
שלא נצא ע
עדיין לא מ

אורית לבנין־דג

תירגעו, בבל

חבל על האשליה שהמכה הזו תשיג מש
שתרסקו ותשמידו. כבר אמרתם את זה

אני גרה באזור 04 (ליד טבריה), שהוא האזור הכי "חם" עכשיו. כך שאי אפשר לומר לי את האמירה השגורה "מה את מבינה". אמירה שפתחה את התגובות להקמתה של תנועת "ארבע אמהות", שהייתי פעילה בה.

אני יודעת שאתם תתחילו עם המשפטים האלה. תשלחו אותי, במקרה הטוב, לארגן את המרחב המוגן בביתי (במקרים קודמים שלחתם אותי לעזור מקומות, אבל גניח לזה עכשיו). אבל עם הזמן אתם תבינו את מה שנשים – אמהות ושאינן כאלו – מבינות מהר מאוד.

שמהלך צבאי אינו פתרון. שהתגובה שלכם היא מוטרפת: כי סבלם של אזרחים – בישראל, בלבנון ובשטחים – הוא לא לגיטימי, כי ההרס הוא בלתי נסבל, כי זה נורא לראות אזרחים נמלטים משני צדי הגבול, כי זה לא הפתרון.

חבל על האשליה שהמכה הזו תשיג משהו. חבל על ההצהרות שתרסקו ותשמידו. כבר אמרתם את זה וראיתם שזה לא קרה.

התגובה הזאת לא היתה מתרחשת, אילו צה"ל היה ממלא את תפקידו, להיות צבא הגנה. התגובה הזאת לא היתה מתרחשת, אלמלא נתפס צה"ל בקלקלתו (חטיפת חיילים שגייה בתוך כעשרים יום).

על־מנת
תלחים ללא
לא אכפו
עכשיו בקר
אז תירג
כנסו למשא
להשיג כל
ליישובים א
אתם תג
לקח ל"ארב
אז: חבל ל
הפתרון
לנו, שוב, ש
שיכים כל
שניתן לנצ
זאת, אתם י
סוכים ולגי
כי תרשו
בשום קרב,
בשום מהלך
הניצחון
נסו את זה פ